ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 607 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Ιρλανδίας

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 607 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Ιρλανδίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός REPowerEU[2], που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Ιρλανδία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το

[1] Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(2) Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»[3] με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και η ενιαία αγορά, αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 14 Φεβρουαρίου 2024, την ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα[4]. Η έκθεση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.

(3) Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024[5], η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της έρευνας με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Ιρλανδία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2024 της Ιρλανδίας. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2024, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2024.

(4) Στις 30 Απριλίου 2024, τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[6]. Οι στόχοι του

---

3 COM(2023) 168 final.

4 COM(2024) 77 final.

5 COM(2023) 901 final.

6 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας

νέου πλαισίου είναι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω σταδιακής δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την εθνική οικειοποίηση και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτουν χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών[7] στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία το αργότερο έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ΑΕΠ, καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο. Στις [21 Ιουνίου] 2024, η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω σχεδίων, θα παράσχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των σχεδίων και τις μετέπειτα ετήσιες εκθέσεις προόδου τις οποίες θα πρέπει να υποβάλουν και, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, θα τους διαβιβάσει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δημοσιονομικές προσαρμογές (πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, κατά περίπτωση). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων τους και τη διαβούλευση με ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

(5) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην

υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) και οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[7] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(6) Στις 28 Μαΐου 2021, η Ιρλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας[8], η οποία τροποποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Ιρλανδία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(7) Στις 30 Απριλίου 2024, η Ιρλανδία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και, στις 10 Μαΐου 2024, το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2024, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Ιρλανδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(8) Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για την Ιρλανδία[9]. Αξιολόγησε την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(9) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[10], το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης της Ιρλανδίας παρέμεινε σταθερό στο 1,7 % του ΑΕΠ το 2023, ενώ το

[8] Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας (15965/2023).

[9] SWD(2024) 607 final.

[10] Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2024.

χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 44,4 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 43,7 % στα τέλη του 2023.

(10) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε[11] στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής[12], λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις απότομες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Ταυτόχρονα, συνέστησε στην Ιρλανδία να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Ιρλανδία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[13] ήταν επεκτατικός, κατά 0,9 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε επεκτατική συμβολή ύψους 0,8 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Σε αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, κατά 0,1 % του ΑΕΠ. Περιλαμβάνεται επίσης το υψηλότερο κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία (κατά 0,1 % του ΑΕΠ). Ως εκ τούτου, η επεκτατική συμβολή των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 δεν οφειλόταν στη στοχευμένη στήριξη έκτακτης ανάγκης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, και οφειλόταν μόνο εν μέρει στη στήριξη των ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Η επεκτατική αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) οφειλόταν επίσης στις μόνιμες αυξήσεις των μισθών του δημόσιου τομέα και των κοινωνικών παροχών, καθώς και στις αυξημένες δαπάνες στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Συνολικά, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 δεν ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου. Οι δαπάνες που

---

11 Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Ιρλανδίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 52).

12 Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Ιρλανδίας το 2023, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 9,2 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

13 Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ ανήλθαν στο 0,1 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 2,3 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Ιρλανδία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ. Η Ιρλανδία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως ο εξηλεκτρισμός των προαστιακών σιδηροδρόμων και ένα πρόγραμμα για την παροχή ψηφιακών υποδομών στα σχολεία, οι οποίες χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ.

(11) Οι βασικές προβολές του προγράμματος σταθερότητας 2024 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής. Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 2,6 % το 2024 και κατά 3,9 % το 2025, ενώ ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,1 % τόσο το 2024 όσο και το 2025. Το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2024 και να αυξηθεί σε 1,7 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 41,5 % έως τα τέλη του 2024 και 39,5 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025 το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σε 1,5 % του ΑΕΠ το 2026 και να αυξηθεί σε 1,7 % το 2027. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 37,8 % το 2026 και σε 36,7 % το 2027.

(12) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,2 % το 2024 και κατά 3,6 % το 2025, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 1,9 % το 2024 και 1,8 % το 2025.

(13) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο πλεόνασμα ύψους 1,3 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 42,5 % έως τα τέλη του 2024. Τα χαμηλότερα πλεονάσματα αντανακλούν μια προσεκτική προσέγγιση όσον αφορά την πιθανή διατήρηση της υψηλής αύξησης των δαπανών το 2024 και το 2025. Η μείωση του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως το δημόσιο πλεόνασμα και θα ήταν μεγαλύτερη εάν δεν πραγματοποιούνταν σημαντικές προσαρμογές αποθεμάτων-ροών. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι γενικά ουδέτερος κατά -0,1 % του ΑΕΠ το 2024.

(14) Δαπάνες που ανέρχονται σε λιγότερο από 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, όπως και το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο και το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Ιρλανδίας.

(15) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο συνέστησε[14] στην Ιρλανδία να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση το 2024. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το διαρθρωτικό ισοζύγιο της Ιρλανδίας προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 1,8 % του ΑΕΠ το 2024, από 1,0 % το 2023, υπερβαίνοντας, ως εκ τούτου, τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) της χώρας για διαρθρωτικό ισοζύγιο ύψους -0,5 % του ΑΕΠ. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(16) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Ιρλανδία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος[15] των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να ανέλθει σε 0,1 % το 2024 και σε 0,0 % το 2025. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(17) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Ιρλανδία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν στο 2,5 % του ΑΕΠ το 2024 (από 2,3 % του ΑΕΠ το 2023). Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αναμένεται να παραμείνουν σταθερές στο 0,1 % του ΑΕΠ το 2024.

(18) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο πλεόνασμα ίσο με 1,2 % του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 41,3 % έως τα τέλη του 2025. Η μείωση του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2025 αντικατοπτρίζει κυρίως το δημόσιο πλεόνασμα και θα ήταν μεγαλύτερη εάν δεν πραγματοποιούνταν σημαντικές προσαρμογές αποθεμάτων-ροών.

---

[14] Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Ιρλανδίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 58).

[15] Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Ιρλανδίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 58).

(19) Υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τον αντίκτυπο στη δημοσιονομική βιωσιμότητα της οικονομικής αποδοτικότητας του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Η Ιρλανδία είναι η μόνη χώρα της ΕΕ χωρίς καθολική κάλυψη πρωτοβάθμιας περίθαλψης, γεγονός που ασκεί μεγαλύτερη πίεση στα νοσοκομεία. Η γήρανση του πληθυσμού αναμένεται να ασκήσει πίεση στο σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Προβλέπεται να οδηγήσει σε αύξηση κατά 1,5 εκατοστιαίες μονάδες των δημόσιων δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ως ποσοστό του ΑΕΠ έως το 2070 για την Ιρλανδία, πολύ πάνω από την προβλεπόμενη αύξηση κατά 0,4 εκατοστιαίες μονάδες για την ΕΕ.

(20) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Αυτές αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU μόλις εγκριθεί, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Ιρλανδίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Ιρλανδία να συνεχίσει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και να επιταχύνει τις επενδύσεις αντιμετωπίζοντας τις καθυστερήσεις που προκύπτουν, διασφαλίζοντας παράλληλα ισχυρή διοικητική ικανότητα. Αυτό περιλαμβάνει την έγκαιρη υποβολή των επικείμενων αιτήσεων πληρωμής. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(21) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Ιρλανδία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η επανεξέταση αυτή αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Ιρλανδία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις. Η Ιρλανδία εξακολουθεί να καταγράφει σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες μεταξύ μητροπολιτικών περιοχών και άλλων περιοχών της χώρας, ιδίως στη Βόρεια και Δυτική Περιφέρεια. Υφίστανται σημαντικές αδυναμίες στην ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας, οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσανάλογα υψηλούς κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Μολονότι οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί η υλοποίησή τους. Ο στόχος της ενίσχυσης των οικοσυστημάτων καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο, που περιλαμβάνει τον στόχο της μείωσης του χάσματος καινοτομίας μεταξύ της Βόρειας και Δυτικής Περιφέρειας και των άλλων δύο περιφερειών, εξακολουθεί να είναι συναφής. Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και η ανάπτυξη στοχευμένων μέτρων όσον αφορά τις δεξιότητες για τις πλέον μειονεκτούσες ομάδες με στόχο την

αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Η Ιρλανδία θα μπορούσε να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων στην ψηφιοποίηση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στην έρευνα για τεχνολογίες καθαρής ενέργειας σύμφωνα με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης και το «Όραμα της στρατηγικής για τη βιομηχανία 4.0 της Ιρλανδίας 2020-2025» και τη θέσπιση του προγράμματος για τη μελλοντική μεταποιητική βιομηχανία της Ιρλανδίας.

(22) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, η Ιρλανδία αντιμετωπίζει διάφορες προκλήσεις που σχετίζονται με την παροχή πόσιμου νερού και την επεξεργασία λυμάτων, καθώς και με το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις σε σχέση με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, τις ενεργειακές υποδομές και τις τεχνολογίες έξυπνων δικτύων, καθώς και την ενεργειακή απόδοση.

(23) Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων που επηρεάζουν την ποιότητα του νερού, οι οποίες επιδεινώνονται από τα σταθερά υψηλά ποσοστά διαρροών στο σύστημα ύδρευσης. Η Ιρλανδία παρουσιάζει χαμηλές επιδόσεις όσον αφορά τα πρότυπα που περιγράφονται στην οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, διότι σημαντική ποσότητα αστικών λυμάτων εξακολουθεί να μην υφίσταται επεξεργασία ή να μην συλλέγεται, κυρίως λόγω παρωχημένων υποδομών. Σημαντικό ποσοστό του ιρλανδικού πληθυσμού εξακολουθεί να μην διαθέτει σύνδεση τουλάχιστον σε δευτεροβάθμια επεξεργασία λυμάτων. Η απόληψη ύδατος και οι αλλαγές στα υδατικά συστήματα δεν ελέγχονται επαρκώς λόγω της έλλειψης κατάλληλου νομικού πλαισίου. Η έλλειψη κατάλληλων υποδομών για την παροχή πόσιμου νερού και για τη συλλογή και επεξεργασία λυμάτων ενδέχεται να περιορίσει την κατασκευή κατοικιών ή βιομηχανιών σε ορισμένες περιοχές, επηρεάζοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα.

(24) Το ενεργειακό σύστημα της Ιρλανδίας συνέχισε να παρουσιάζει ενδείξεις ευπάθειας το 2023, δεδομένου ότι οι τιμές λιανικής της ηλεκτρικής ενέργειας παρέμειναν υψηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2023, η Ιρλανδία είχε τις υψηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τους οικιακούς καταναλωτές στην ΕΕ, οι οποίες παραμένουν υψηλές. Η Ιρλανδία έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για το μερίδιο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και έχει αρχίσει να επιτυγχάνει την ανάπτυξη πρόσθετων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, γεγονός που θα ασκήσει πίεση στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αύξησης των όγκων μεταβλητής παραγωγής. Απαιτείται πρόσθετη δυναμικότητα δικτύου τόσο σε επίπεδο μεταφοράς όσο και σε επίπεδο διανομής, συμπεριλαμβανομένων νέων διασυνοριακών έργων. Ο αντίκτυπος της ανεπαρκούς δυναμικότητας του δικτύου επηρεάζει επίσης την ανταγωνιστικότητα, ιδίως όσον αφορά την προσέλκυση και τη διατήρηση εταιρειών. Οι περιορισμοί δυναμικότητας οδηγούν επίσης σε υψηλότερο κόστος παραγωγής, το οποίο μπορεί να αποθαρρύνει τις επιχειρήσεις. Η εθνική ρυθμιστική αρχή έχει επιφορτιστεί με την εκπόνηση σχεδίου ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης, το οποίο θα επιτρέπει στο ιρλανδικό ενεργειακό σύστημα να λειτουργεί αποτελεσματικά με υψηλά μερίδια ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης και οι σημαντικές αναβαθμίσεις των υποδομών μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης θα είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου η Ιρλανδία να επιτύχει τον στόχο του 80 % της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο οικείο σχέδιο δράσης για το κλίμα, να μειώσει τους

περιορισμούς της υφιστάμενης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και να ενσωματώσει την προγραμματισμένη παραγωγή 5 GW υπεράκτιας αιολικής ενέργειας έως το 2030. Απαιτούνται περαιτέρω δράσεις για την προώθηση της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης και τη συμμετοχή των καταναλωτών σε κατανεμημένους ενεργειακούς πόρους, ώστε να καταστεί δυνατή η ενδυνάμωση των καταναλωτών, με παράλληλη βελτίωση της ευελιξίας του ενεργειακού συστήματος. Αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή των καταναλωτών στις υπηρεσίες εξισορρόπησης και ευελιξίας.

(25) Παρά την πρόοδο στην υλοποίηση πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, εξακολουθούν να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την απανθρακοποίηση του κτιριακού αποθέματος, ιδίως οικιακές ενεργειακές αναβαθμίσεις, μετασκευές και επιτάχυνση της μετάβασης σε θέρμανση από ανανεώσιμες πηγές. Η Ιρλανδία δεν έχει ακόμη κατορθώσει να περιορίσει τη χρήση ενέργειας, η οποία προβλέπεται να αυξηθεί έως το 2030 σύμφωνα με την έκθεση εθνικών ενεργειακών προβλέψεων της Ιρλανδίας και να υπερβεί τα τομεακά ανώτατα όρια εκπομπών που έχουν καθοριστεί για τον τομέα του δομημένου περιβάλλοντος. Παρότι ο πραγματικός όγκος των ριζικών μετασκευών παραμένει περιορισμένος, η Ιρλανδία έχει αρχίσει να εφαρμόζει τους φιλόδοξους στόχους του οικείου σχεδίου δράσης για το κλίμα. Περισσότερα από 400 εκατ. EUR διατέθηκαν για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού του 2024. Η εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας για τον δημόσιο τομέα θα μπορούσε να αυξήσει την ενεργειακή απόδοση του δημόσιου κτιριακού αποθέματος. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές και τη βιομηχανία μέσω του περαιτέρω εξηλεκτρισμού των προαστιακών σιδηροδρόμων και της παροχής κινήτρων για συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου της ενέργειας.

(26) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2024 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Όσον αφορά την Ιρλανδία, οι συστάσεις 1, 2, 3 και 4 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης και της τέταρτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Να αντιμετωπίσει την αναμενόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, καθιστώντας το σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης οικονομικά αποδοτικότερο.

2. Να αντιμετωπίσει τις καθυστερήσεις που προκύπτουν, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιάλειπτη, ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU μόλις εγκριθεί, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την

πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να αυξήσει τις επενδύσεις σε υποδομές πόσιμου νερού και λυμάτων για τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων και τη μείωση των διαρροών.

4. Να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της ευελιξίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση της δυναμικότητας του δικτύου. Να αναπτύξει και να εφαρμόσει στρατηγική για την προώθηση της απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και τον εξορθολογισμό του σχεδιασμού και της αδειοδότησης για εγκαταστάσεις αποθήκευσης και γραμμές διασύνδεσης του δικτύου. Να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ιδιωτικών κτιρίων, ώστε να μειωθούν οι λογαριασμοί ενέργειας και το κόστος του ενεργειακού συστήματος.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος